

Становище на Комитета на регионите — „Политиката по отношение на интернет и управлението му“

(2015/C 019/14)

Докладчик	г-жа Odeta Žerlauskienė (LT/АЛЦЕ), член на Общинския съвет на Skuodas
Отправен документ	„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Политиката по отношение на интернет и управлението му. Ролята на Европа за определяне на бъдещото управление на Интернет“ COM(2014) 72 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва, че интернет като глобално информационно пространство се е превърнал в неразделна част от днешното общество и в обществено благо, затова неговото правилно функциониране е от международен обществен интерес;
2. приветства настоящите усилия за по-силно международно управление на интернет и по-специално стъпките на правителството на САЩ, което имаше решаваща роля при възникването на интернет, за насърчаване на преход към глобално и всеобхватно управление на интернет;
3. призовава Европейския съюз да участва активно в процеса на формиране на глобално управление на интернет, за да се консолидира и укрепи неговата роля като образцово и отговорно действащо лице; приветства във връзка с това инициативата на Комисията, оповестена в съобщението относно политиката по отношение на интернет и управлението му, за изясняване на ролята на Европейския съюз в глобалната политика в областта на управлението на интернет, както и заявената от председателя на ЕК Жан-Клод Юнкер цел за създаване на цифров единен пазар и на унифицирана програма в областта на цифровите технологии;

ЦЕННОСТНИТЕ АСПЕКТИ НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ИНТЕРНЕТ

4. подчертава, че развитието на интернет като основано върху технологиите пространство на човешко общуване и на обмен на данни между хората не може да бъде откъснато от ценностите, определящи междуличностните отношения, и поради това ролята на Европейския съюз в политиката за подобряване на интернет не може да бъде отделена от неговите основни ценности;
5. ето защо подчертава, че европейският подход към бъдещето на интернет трябва да се основава на принципите на свобода, откритост и неутралност;
6. изтъква значението на интернет като медия за запазване и насърчаване на културното многообразие, което представлява една от основополагащите ценности на Европейския съюз ⁽¹⁾; затова неговата роля в политиката в областта на управлението на интернет и занапред трябва да се изразява в зачитане, опазване и насърчаване на културното и езиковото многообразие;
7. приветства позицията на Европейската комисия, че процесите, свързани с участието на различните заинтересовани страни по отношение на интернет, следва да са съобразени както с основните права на човека, така и със следните изисквания: прозрачност (възможност за участие на всички заинтересовани страни), приобщаване и баланс (задължаване на отговорните субекти да предоставят на всички заинтересовани страни всякакви възможности за участие) и отчетност (ангажимент за редовно отчитане пред заинтересованите страни относно собствените дейности) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Член 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

⁽²⁾ „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Политиката по отношение на интернет и управлението му. Ролята на Европа за определяне на бъдещото управление на интернет“; COM(2014) 72 final.

8. посочва настоящите дискусии по въпроса дали правото на достъп до интернет трябва да бъде признато за право на човека, съответните решения на различни държави, включително някои държави — членки на ЕС ⁽³⁾, както и различаващи се виждания, според които интернет представлява само технология, която улеснява упражняването на основните права ⁽⁴⁾; препоръчва правото на ползване на интернет да бъде обявено за неотменно гражданско право, което се прилага от националните, местните и регионалните власти в рамките на техните правомощия;

9. припомня, че насоките за развитието на интернет, съдържащи се в Туниската програма за информационното общество ⁽⁵⁾, съгласно които правителствата, частният сектор и гражданското общество трябва да участват в управлението на интернет (точка 34), в никакъв случай не бива да се разбират в тесен смисъл, т.е. че се имат предвид не само националните правителства, а че това понятие трябва да включва също и местните и регионалните власти като най-близкото до всеки гражданин равнище;

10. посочва, че над 100 000-те органа на местна и регионална власт като представители на общините и регионите в системите на поднационално управление на 28-те държави — членки на Европейския съюз, са важни участници в политиката по отношение на интернет, които могат както да създават онлайн съдържание, така и да спомагат за подобряването на достъпа до интернет; поради това те следва да разполагат с достатъчно възможности да участват непосредствено както на национално, така и на европейско равнище, когато целта е да се постигне европейска позиция по глобални въпроси на политиката по отношение на управлението на интернет;

11. изтъква, че стратегията на ЕС по отношение на политиката на управление на интернет може да се окаже ефективно средство, за да се очертае в международен план привлекателен цялостен образ на Европейския съюз и той да бъде представен като определящ участник при формирането на политиката в областта на интернет и при определянето на стандарти за образцови политически практики на глобално равнище;

ОБЩ ПОДХОД КЪМ УПРАВЛЕНИЕТО НА ИНТЕРНЕТ

12. отбелязва, че застъпваните на международно равнище подходи в областта на управлението на интернет, представени в Туниската програма, в Заключенията от конференцията NETmundial ⁽⁶⁾, Декларацията на ОИСР и Заключенията на Световната среща на високо равнище по въпросите на информационното общество (WSIS) ⁽⁷⁾, не се различават много помежду си, от което може да се съди, че по въпроса за управлението на интернет се оформя консенсус в световен мащаб;

13. подчертава актуалността на съдържащия се в Туниската програма подход към бъдещето на интернет, който може да се обобщи в съкращението СОМРАСТ и гласи, че интернет следва да бъде пространство на гражданска отговорност (Civic responsibilities) и единна и цялостна мрежа, управлявана по принципа на участието на множество заинтересовани страни (One unfragmented resource governed via a Multistakeholder approach) в подкрепа на демокрацията и правата на човека (to Promote democracy and human rights), която е основана на солидна технологична архитектура (sound Architecture), поражда доверие (Confidence) и улеснява постигането на прозрачно управление (Transparent governance) както на основната инфраструктура на интернет, така и на осъществяваните чрез нея услуги; този подход би трябвало да служи като насока и при формулирането на европейска позиция по въпроса;

14. приветства поетия по собствена инициатива ангажимент на правителството на САЩ за нов начин на управление на домейните от първо ниво (ccTLD), за изоставяне на модела на едностранно разпределяне чрез ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers — Интернет корпорация за присвоени имена и адреси) и IANA (Internet Assigned Numbers Authority — Служба за присвояване на имена и адреси в интернет) и преминаване към основан върху партньорство модел; настоява — в съответствие със заключенията от световната конференция на различните заинтересовани страни за бъдещето на управлението на интернет от април 2014 г. — за цялостното реализиране на тази инициатива;

15. приветства инициативата на Комисията за създаване на глобална онлайн платформа, наречена Световна обсерватория за политиките по отношение на интернет (Global Internet Policy Observatory — GIPO), която да действа като свързващо звено между всички заинтересовани страни и да се превърне в световен онлайн ресурс за разработването и регулирането на политиката по отношение на интернет, както и за координиране на технологически иновации;

⁽³⁾ Френският Конституционен съд например призна през 2009 г. правото на достъп до интернет за основно право на човека. Подобно решение беше взето на конституционно равнище в Гърция. Съдебни решения или политически декларации в такъв смисъл съществуват също в Коста Рика, Естония, Финландия, Испания и др. и дори на равнището на ООН.

⁽⁴⁾ Това разбиране се застъпва включително и от Винтън Серф, един от „бащите на интернет“: Vinton Cerf, „Internet Access Is Not a Human Right“ [Достъпът до интернет не се числи към правата на човека], <http://www.nytimes.com/2012/01/05/opinion/internet-access-is-not-a-human-right.html>

⁽⁵⁾ Туниска програма за информационното общество <http://itu.int/wsis/docs2/tunis/off/6rev1.html>

⁽⁶⁾ Декларация от конференцията на различните заинтересовани страни NETmundial от 24 април 2014 г. <http://netmundial.br/wp-content/uploads/2014/04/NETmundial-Multistakeholder-Document.pdf>

⁽⁷⁾ Вж. *Declaration of Principles. Building the Information Society: a global challenge in the new Millennium* [Декларация за принципите. Изграждането на информационното общество — глобално предизвикателство през новото хилядолетие], <http://www.itu.int/wsis/docs/genewa/official/dop.html>

16. приветства позицията на Комисията бъдещата GIPO да се разглежда като глобален ресурс, където отделни участници или заинтересовани страни няма да могат да налагат на други волята си, и призовава всички заинтересовани страни и най-вече местните и регионалните власти да вземат участие в съответните структури за консултации по въпроси на управлението на интернет;

17. подчертава, че в дискусиите относно бъдещето на интернет не бива да се нарушава принципът на неутралност на мрежите, независимо от това на какви ценности се позовават заинтересованите страни;

18. приветства намерението на Комисията, обявено в нейното съобщение COM(2014) 72, да извърши анализ на рисковете вследствие на конфликти на закони и на юрисдикции във връзка с интернет и да разработи механизъм на ЕС и за решаване на такива конфликти;

ТЕХНИЧЕСКИ АСПЕКТ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ИНТЕРНЕТ

19. призовава и в бъдеще да се гарантират стандартите в областта на интернет архитектурата, определени от съществуващата техническа експертна структура въз основа на дейността на международната работна група Internet Engineering Task Force;

20. приветства усилията на техническите кръгове за въвеждане на концепции за определяне на спецификациите, които да се съобразяват с актуалните понастоящем въпроси като неприкосновеността на личния живот при нови протоколи, гарантирането на възможностите за многоезични наименования на домейни и по-добрата достъпност за хора с увреждания, както и напредъка, който отбелязва ЕС, залагайки тези постижения в своите правни актове⁽⁸⁾;

21. с оглед на това, че различните държави преследват различни интереси и разполагат с различни възможности да наложат тези интереси, отбелязва предизвикателствата, пред които е изправен Европейският съюз в преговорите за бъдещето на управлението на интернет, и затова подчертава, че в преговорите за единни разпоредби на ЕС за бъдещето на интернет не бива да се пренебрегва принципът на субсидиарност;

22. изтъква колко важно е между публичния и частния сектор да се осъществява сътрудничество за гарантиране на ефективното и безопасното функциониране на интернет, по-специално като се има предвид, че по-голяма част от мрежите и информационните системи се обслужват от частни оператори, и се обявява за това сътрудничеството да не води до допълнителни разходи за предприятията;

23. изтъква значението на мрежовата инфраструктура — преди всичко на широколентовата мрежа — за осигуряването на безпроблемно функциониране на интернет и призовава държавите членки да си сътрудничат с местните и регионалните власти, за да стимулират възможно най-широко разпространение на интернет от гледна точка както на териториалния обхват, така и на възможността той да се използва от всички групи от населението;

24. посочва значението на всеобхватното вертикално партньорство при използването на възможностите, които настоящите разпоредби на ЕФРР предоставят, а именно тези, свързани с подобряването на достъпа, използването и качеството на информационните и комуникационните технологии посредством по-широко внедряване на широколентовите услуги и разпространение на високоскоростните мрежи, както и подкрепа за въвеждането на нововъзникващите технологии и мрежи за цифровата икономика, като по този начин се стимулира цифровият потенциал на регионите в Европа и ЕС като цяло;

25. решително се противопоставя на цензурата в интернет, независимо от това какви цели преследва тя, но в същото време отбелязва, че в стремежа да не се допусне превръщането на интернет в медия, благоприятстваща екстремистки, радикални или криминални дейности, трябва да бъдат координирани съответните усилия, за да се защитят правата на онези слоеве от населението, които са особено уязвими;

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНТЕРНЕТ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ И ЗА УКРЕПВАНЕ НА МЕСТНАТА ДЕМОКРАЦИЯ

26. отбелязва, че публичните институции, включително местните и регионалните власти, би трябвало да бъдат образец за политика на безопасно и отговорно използване на интернет и с действията си и със своя пример да стимулират иновативното, неутрално по отношение на ресурсите технологично развитие с минимално въздействие върху околната среда;

⁽⁸⁾ Вж. Регламент (ЕС) № 1025/2012 от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация и Решение 2011/С 349/04 на Комисията от 28 ноември 2011 г. за създаване на Европейска многостранна платформа по въпросите на стандартизацията в областта на ИКТ.

27. отбелязва, че публичните институции, включително местните и регионалните власти, могат и трябва да станат авангард в развитието на безопасен интернет и на отговорното отношение към него, например като гарантират адекватна защита на поверителни лични данни (включваща заличаването на данни, когато вече не са необходими за конкретна цел), борба с киберпрестъпността и създаване на подходящи условия за нейната превенция, включително подходяща защита на системите на ИКТ;
28. отбелязва възможностите на интернет като средство за предоставянето на обществени услуги и призовава местните и регионалните власти в ЕС да ускорят прехвърлянето на административните услуги в цифровото пространство; освен това призовава държавите членки да създадат необходимите за това правни основания;
29. призовава местните и регионалните власти в ЕС да използват по-широко възможностите на интернет, за да подобрят работата си, да я направят по-прозрачна и да се доближат до гражданите, както и да участват по-активно във формулирането на национални и европейски позиции относно бъдещето на интернет;
30. подчертава във връзка с това по-специално възможностите, които безопасната електронна идентификация разкрива пред гражданите за промяна на собствените им регистрационни данни и пред регионите в държавите — членки на ЕС за въвеждане на електронното гласуване;

МЕСТНИТЕ И РЕГИОНАЛНИТЕ ВЛАСТИ И БЕЗОПАСНОСТТА В ИНТЕРНЕТ

31. отбелязва, че за всички заинтересовани страни е важно да се гарантират безопасността и интегритетът на инфраструктурата, както и на съдържанието на интернет, след като той се превърна в основна съставна част на икономиката, на администрацията и личната сфера;
32. установява, че с нарастващия брой на ползвателите на интернет и появата на нови технологии зачестяват и случаите на злоупотреби, а с това се увеличават и свързаните с тях загуби. Дори местните и регионалните власти на държавите членки, които участват активно във формирането на интернет общността, разполагат с много широко развита интернет инфраструктура и са значима част от обществото, нерядко стават жертва на различни атаки в интернет;
33. изразява съжаление, че макар информационните и комуникационните технологии да спомагат за сближаването на хората и за ускоряването на обмена на информация, опит и познания, чрез тях нерядко се извършват и престъпления, и затова призовава държавите членки и международните организации да се борят с киберпрестъпността по всички възможни начини и заедно с други заинтересовани страни да създадат обща среда, в която киберпрестъпността не се толерира;
34. обръща внимание върху факта, че електронните медии предоставят възможност за други, често анонимни дейности, които невината са криминални, или все още не се определят като такива, но нарушават човешкото достойнство на други хора; във връзка с това призовава да се обърне особено внимание и на въпроса за кибертормоза и други рискове, които могат да възникнат в интернет и да засегнат правата по-конкретно на децата и младите хора, както и на други уязвими групи от населението;
35. ето защо изтъква, че интернет може да бъде успешен, само ако се уточни въпросът за неговата безопасност, и изразява своята подкрепа за формулираната от Neelie Kroes цел на Комисията⁽⁹⁾, а именно да се гарантира, че ЕС предлага най-безопасната в света онлайн среда; освен това призовава Комисията едновременно с въпроси на управлението на интернет да разгледа и проблематиката с безопасността на интернет;
36. изтъква значението на сътрудничеството на всички държави членки и външни партньори за борбата с престъпленията в интернет и за решаването на проблемите на мрежовата и информационната сигурност, включително прилагането на вече взетите решения⁽¹⁰⁾ и включването на тези мерки в общата политическа стратегия на ЕС относно управлението на интернет;
37. подчертава, че на равнището на държавите членки са необходими ефективни национални мерки за разследването на нарушения в интернет, както и европейски механизми за подкрепа при отстраняването на подобни опасности;

⁽⁹⁾ Изказване на N. Kroes от 13 април 2014 г. след гласуването в Европейския парламент на Директивата относно киберсигурността. *Great news for cyber security in the EU: The EP successfully votes through the Network & Information Security (NIS) directive* (Добра новина за киберсигурността в ЕС: ЕП прие Директивата за мрежова и информационна сигурност (МИС), Европейска комисия — STATEMENT/14/68, 13.3.2014 г., http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-68_en.htm

⁽¹⁰⁾ Вж. напр. Предложение за директива относно мерки за гарантиране на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност в Съюза, COM(2013) 48 final.

38. отбелязва, че по отношение на едно от правата на човека, а именно правото на неприкосновеност на личния живот, стратегията за световно управление на интернет трябва да отдели подобаващо внимание на регулирането в международен план на изискването, използването и съхраняването на лични данни, защитата на подобни данни от неправомерно и неволно разкриване, както и загубата, обмена и заличаването на съхранени лични данни от електронни бази данни. Най-добрите практики в тази област биха могли да се основават на действащото законодателство на ЕС ⁽¹¹⁾;

39. препоръчва ЕС да формулира и да отстоява на международно равнище ясна позиция относно използването на лични данни в интернет, основаваща се на член 8 от Хартата на основните права на ЕС (2010/C 83/02) и по-специално на принципа, че хората трябва да разполагат с възможността сами да решават кои данни искат да предоставят и кои — не и че с оглед на глобалното естество на интернет и на значителните възможности за злоупотреба, използването на каквито и да е лични данни в интернет трябва да бъде ограничено и да се допуска единствено за конкретни, предварително известни и точно очертани цели;

40. отбелязва, че големите информационни концерни нееднократно злоупотребяват със своята структурна мощ, като неправомерно събират и използват лични данни на ползвателите както за търговски, така и за политически цели, и призовава Комисията да се ангажира с предотвратяването на подобни злоупотреби в световен мащаб;

41. едновременно с това подчертава, че при разследването на отговорността за престъпления във връзка с използването на интернет е много важно да се заложи принципът, че доставчикът на интернет услуги не би трябвало да бъде отговорен за съдържания, които той сам не е създал, но подобно ограничаване на отговорността не бива да води до отказ за оказване на съдействие на правоприлагащите органи, когато те поискат това на законово основание и съществуват съответни санкции на съдебните органи;

42. подчертава, че, както в много други области, ЕС е пионер и във връзка с изграждащата се структура за управление на интернет и като такъв може и трябва да се превърне и в пример за култура на отговорност в световен мащаб при управлението и използването на интернет и по този начин да допринесе за изграждането на световна култура по отношение на интернет.

Брюксел, 4 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите

Michel LEBRUN

⁽¹¹⁾ Вж. напр. Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 година относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и свободното движение на такива данни.